

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Vyhľadávka Úradu pre reguláciu sieťových odvetví, ktorou sa ustanovujú obsahové náležitosti plánu rozvoja distribučnej sústavy

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2022/778>

Materiál v pripomienkovom konaní do 07.12.2022

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Materiál bol predložený do medzirezortného pripomienkového konania Úradom pre reguláciu sieťových odvetví SR ako iniciatívny materiál

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Cieľom návrhu vyhlášky je ustanovenie obsahových náležitostí plánu rozvoja distribučnej sústavy. Zákonom č. 256/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony bola v § 34 ods. 2 písm. q) zákona o energetike ustanovená povinnosť prevádzkovateľa distribučnej sústavy každé dva roky vypracovať plán rozvoja sústavy na obdobie nasledujúcich piatich až desiatich rokov a predložiť ho ministerstvu a úradu do 30. novembra vrátane správy o plnení plánu rozvoja distribučnej sústavy za predchádzajúci rok okrem prevádzkovateľov miestnych distribučných sústav. Vyhláškou sa ustanovujú minimálne obsahové náležitosti, ktoré musí plán rozvoja distribučnej sústavy obsahovať, spôsob jeho predkladania, spoluprácu s prevádzkovateľom distribučnej sústavy s prevádzkovateľom prenosovej sústavy.

Návrh vyhlášky má nadobudnúť účinnosť dňa 01.01.2023

Postoj RÚZ k materiálu

Cieľom návrhu vyhlášky je ustanovenie obsahových náležitostí plánu rozvoja distribučnej sústavy. RÚZ k návrhu predkladá nižšie uvedené zásadné pripomienky.

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Zásadná pripomienka k §2 písm. a) – vloženie nového bodu

V § 2 písm. a) sa vkladá nový bod 6, ktorý znie:

„6. zariadenia na skladovanie elektriny, vymedzené údajmi o lokalite zariadenia na skladovanie elektriny, dobe prevádzky zariadenia na skladovanie elektriny a ročnom objeme skladovanej elektriny v predchádzajúcich dvoch rokoch, roku uvedenia zariadenia na skladovanie elektriny do prevádzky, type zariadenia na skladovanie elektriny a odhadovanej zostatkovej dobe spoľahlivej prevádzky zariadenia na skladovanie elektriny,“

Doterajšie body 6 až 7 sa označujú ako body 7 až 8.

Odôvodnenie:

Skladovanie elektriny považujeme za kľúčové pre širší rozvoj fotovoltiky na Slovensku. Aby bolo možné kvalifikovane napláňovať potreby sústavy a následne zhodnotiť pokrok v skladovaní elektriny je potrebné podrobne zmapovať súčasný stav.

2. Zásadná pripomienka k § 2 písm. e)

§ 2 navrhujeme písm. e) formulovať nasledovne:

„e) zoznam všetkých prvkov v distribučnej sústave na napäťovej úrovni vvn systematicky zaťažených nad 80 % nominálnej hodnoty za obdobie predchádzajúcich dvoch rokov,“.

Odôvodnenie:

Republiková únia zamestnávateľov je členom:

Upresnenie významu. Z pôvodnej požiadavky nebolo zjavné, že sa nejedná o okamžité prekročenie zaťaženia ale o dlhodobé zaťaženie.

3. Zásadná pripomienka k § 2 písm. h)

§ 2 navrhujeme písm. h) formulovať nasledovne:

„h) popis súčasného stavu pripájania elektroenergetických zariadení do distribučnej sústavy vymedzený počtom a sumárnou hodnotou maximálnej rezervovanej kapacity, osobitne pre odber elektriny zo sústavy a osobitne pre dodávku elektriny do sústavy v členení na malé zdroje, lokálne zdroje a ostatné zariadenia na dodávku elektriny, po jednotlivých uzlových oblastiach a po jednotlivých napäťových úrovniach za posledných päť rokov, vrátane uvedenia, koľko zdrojov v členení na malé zdroje, lokálne zdroje a ostatné zariadenia na dodávku elektriny, po jednotlivých uzlových oblastiach a po jednotlivých napäťových úrovniach bolo zamietnutých pre nedostatočnú voľnú kapacitu za posledných päť rokov.“

Odôvodnenie:

Navrhujeme osobitne uvádzať hodnoty pre malé zdroje, lokálne zdroje a ostatné zdroje pre dodávku elektriny, nakoľko si každá s týchto kategórií vyžaduje iný prístup k opatreniam na podporu rozvoja siete.

Navrhované znenie zároveň považujeme za vytvárajúce oveľa transparentnejšie prostredie pre plánovanie a realizáciu investícií do budovania zdrojov pre dodávku elektriny z obnoviteľných zdrojov.

4. Zásadná pripomienka k § 2, 4 a 6

Požadujeme prepracovať rozsah vyžadovaných údajov.

Odôvodnenie:

Rozsah vyžadovaných údajov by prakticky znamenal poskytnutie (zverejnenie) aktív prevádzkovateľov distribučných spoločností. Je dôležité si uvedomiť, že rozsah zariadení, ktoré tvoria distribučnú infraštruktúru, predstavuje niekoľko tisíc transformátorov a desaťtisíce km vedení. Je preto potrebné prehodnotiť rozsah vyžadovaných údajov o distribučných zariadeniach, ako aj o jednotlivých investičných aktivitách na jednotlivých napäťových úrovniach. Zverejnenie požadovaných údajov by bolo taktiež v rozpore s primárnou legislatívou, napríklad so zákonom 45/2011 Z. z. Zákon o kritickej infraštruktúre – uvádzame, že t.č. nie sú voľne dostupné uvedené informácie o zariadeniach distribučnej infraštruktúry (bolo by to v rozpore s legislatívou). So zreteľom na vyššie uvedené požadujeme ponechať doterajší rozsah informácií o plánovaných investíciách. Navrhovaný rozsah predstavuje nadbytočnú a ekonomicky neúnosnú administratívnu záťaž pre prevádzkovateľov distribučných sústav.

5. Zásadná pripomienka k §3

Požadujeme prepracovať rozsah vyhodnotenia.

Odôvodnenie: Je dôležité si uvedomiť, že v sledovanom období sa bude jednať o tisícky investičných zámerov. Navrhujeme vyhodnotenie limitovať len pre napäťovú úroveň VVN. Plánovanie investícií na úroveň projektov je v štruktúre VVN stavby (cca do 50 ks ročne), sumárne stavby VN/NN bez delenia na napäťové úrovne (približne 500ks ročne). Investície do pripájania zákazníkov na úrovni NN bez potreby zásadnej investície do existujúcej infraštruktúry sa reportujú sumárne (niekoľko tisíc ks). Plánovanie projektov na úrovniach VN/NN je vždy v rozlíšení rok+1, ak je ukončená projektová príprava a sú získané všetky povolenia na realizáciu stavby (územné rozhodnutie, stavebné povolenie a pod.) Plánovanie a následné vyhodnocovanie plnenia na úrovni 2 rokov a viac je v praxi neaplikovateľné. Navrhovaný rozsah predstavuje nadbytočnú a ekonomicky neúnosnú administratívnu záťaž pre prevádzkovateľov distribučných sústav.“

6. Zásadná pripomienka k § 4 písm. f)

§ 4 navrhujeme písm. f) formulovať nasledovne:

„f) popis predpokladaných opatrení prijatých k podpore integrácie zariadení vyrábajúcich elektrinu z obnoviteľných zdrojov energie v členení na malé zdroje (pričom pre účely tohto paragrafu sa za malý zdroj, bude považovať zdroj podľa čl. 17 ods. 2 REDII), lokálne zdroje a ostatné zariadenia na dodávku elektriny, rozvoja zariadení na uskladňovanie elektriny a elektrifikácie dopravy po jednotlivých uzlových oblastiach a po jednotlivých napäťových úrovniach.“

Odôvodnenie:

Navrhujeme osobitne uvádzať hodnoty pre malé zdroje, lokálne zdroje a ostatné zdroje pre dodávku elektriny, rovnako navrhujeme aby sa opatrenia členili na jednotlivé uzlové oblasti a napäťové úrovne, nakoľko si každá s týchto kategórií vyžaduje iný prístup k opatreniam na podporu rozvoja siete.

Navrhované znenie zároveň považujeme za vytvárajúce oveľa transparentnejšie prostredie pre plánovanie a realizáciu investícií do budovania zdrojov pre dodávku elektriny z obnoviteľných zdrojov.

7. Zásadná pripomienka k § 4 písm. g)

§ 4 navrhujeme písm. g) formulovať nasledovne:

„g) požiadavky na objem nefrekvenčných podporných služieb a flexibility v jednotlivých uzlových oblastiach a popis predpokladaných opatrení prijatých na podporu poskytovania nefrekvenčných podporných služieb, strednodobej a dlhodobej flexibility na zabezpečenie prevádzkovej spoľahlivosti distribučnej sústavy,“

Odôvodnenie:

Chápeme, že cieľom zavedenia plánov rozvoja sústavy je minimalizácia nákladov na investície a súčasne udržanie vysokej miery spoľahlivej prevádzky sústavy na strane prevádzkovateľov a na druhej strane dodanie nových impulzov na strane investorov do nových zdrojov.

Transparentné určenie požadovaných dopytov na dostatočne dlhé obdobie (10 rokov) vopred zo strany distribučnej sústavy umožní zohľadniť tieto požiadavky do rekonštrukcií existujúcich zdrojov a naviac vygeneruje impulzy pre investície práve v tých oblastiach sústavy kde je z pohľadu prevádzkovateľa vyžadované jej posilnenie.

8. Zásadná pripomienka k §4

V § 4 sa vkladá nové písmeno h), ktoré znie:

„h) popis rizikových prvkov pre konkrétne uzlové oblasti v distribučnej sústave z pohľadu preťaženia a potreby redistribučingu“.

Doterajšie body h) až k) sa označujú ako i) až l)

Odôvodnenie:

Z pohľadu investora je dôležité poznať budúcu predpokladanú možnosť alebo naopak neumožnenie vyvedenia výkonu zdroja; alternatívne možnosť alebo naopak nemožnosť využitia miesta pripojenia pre skladovanie elektriny; a pod. v danom mieste sústavy. Samotný semafor zobrazujúci v reálnom čase možnosť vyvedenia výkonu je pre rozhodovanie o investícii len pomocným faktorom do budúcnosti nie významný.

9. Zásadná pripomienka k § 4 písm. i)

V § 4 navrhujeme písm. i) formulovať nasledovne:

„i) popis predpokladaných opatrení prijatých k podpore využitia riadenia odberu elektriny, opatrení prijatých na zvyšovanie energetickej efektívnosti a podpore využitia zariadení na uskladňovanie elektriny alebo iných zdrojov pre konkrétne uzlové oblasti“

Odôvodnenie:

Z pohľadu investora je dôležité poznať pri rozhodovaní o investícii aké budú podmienky v konkrétnom mieste sústavy, nie všeobecné nekonkrétne opatrenia.

10. Zásadná pripomienka k §8

Navrhované znenie:

„Priestorová lokalizácia a popis plánovaných projektov uskutočnených v spolupráci s Európskou úniou rozdelených podľa názvu projektu, rozpisu jednotlivých investičných projektov v rámci projektu, predpokladanej výške celkových investičných nákladov projektu, spoluúčasti distribučnej sústavy na projekte a stave projektu.“

Odôvodnenie:

Spresnenie požiadavky tak aby bola zrozumiteľná pre všetky strany a aby bola v súlade s ostatnými časťami Vyhlášky. Podľa nášho názoru by v celom texte Vyhlášky bolo vhodnejšie slovo „vymedzenie“ nahradiť slovami „priestorová lokalizácia a popis“

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2022/778>